

56. møde.

Onsdag den 1. juni kl. 10.

Formanden:

Medlemmer af folketinget Erlendsson, Uwe Jensen (Ribe a.), Jørgen Junior, Maisted og Voigt har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om eksportfrihed for elektronikindustrien m. fl.
(Lovforslag nr. L 186).

Finansudvalget har afgivet betænkning over forslag til folketingsbeslutning om standsning af statsforskrivninger til Den internationale Udviklingskommision (IDA). (Beslutningsforslag B 54). Eksemplarer vil blive omdelt.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Erlendsson) (FP):

Jeg tillader mig herved at fremsætte *forslag til lov om eksportfrihed for elektronikindustrien m. fl.* Jeg skal henvise til forslagens tekst og de bemærkninger, som ledsager det.

Den første sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om udførsel af kartofler.

(Lovforslag nr. L 139. Fremsat 29/3 77. Første behandling 5/5 77. Betænkning 27/5 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Karlskov Jensen (V):

Jeg vil gerne stille et par spørgsmål til landbrugsministeren i forbindelse med dette lovforslag. Det ene er, om de avlere, der ved det, vi kalder stalddørssalg, sælger partier på mindre

end 100 tønder, skal være fritaget for afgift, sådan som der står i betænkningen.

Det andet spørgsmål angår industrikartoflerne. Jeg vil bede ministeren bekræfte, at den ordning, som lovforslaget indebærer, ikke vil forhindre udbetaling af de sædvanlige restitutioner, jfr. EFs stivelsesordning, således at de to ting ikke kommer til at kollidere. Jeg ville være glad, om ministeren kunne svare på navnlig det sidste spørgsmål allerede her.

Ernst Schmidt (FP):

Det lovforslag, som nu er til anden behandling, og hvorom der er skrevet en såkaldt betænkning, er efter min mening blevet for dårligt behandlet i udvalget og bliver sandsynligvis også for dårligt behandlet her i salen. Man kan se, at der overhovedet ikke er stillet ændringsforslag, til trods for at der ved første behandling udelukkende var negativ omtale af lovforslaget. Jeg ved fra udvalget, at man har set med største betænkelighed på denne lovgivning, men på grund af tidspres og på grund af de, om jeg så må sige politiske forhold skal denne sag presses igennem. Der er mange små kartoffelavlere her i landet, som vil blive meget utilfredse med den ordning, vi får, uanset om det skal være lovligt at sælge det ene eller det andet antal tønder frit.

Jeg ville meget gerne, om vi kunne have fået gennemarbejdet dette forslag, så at det kunne være blevet til gavn både for forbrugerne og for kartoffelavlere. Nu tror jeg, vi får noget restriktivt, halvgjort arbejde, men sådan er de politiske forhold. I fremskridtspartiet har vi simpelt hen ikke haft tid til at bore så dybt, at vi har ønsket at stille ændringsforslag. Vi går derfor slet og ret imod lovforslaget, som det foreligger.

Svend Haugaard (RV):

Det er jo rigtigt, at der under første behandling blev rejst megen kritik imod lovforslaget, først og fremmest fordi man var bange for den administration, det ville medføre. Men med den betænkning, der nu er kommet, og som indeholder en hel serie af løfter fra landbrugsministeren om, hvor forstående og lempeligt der vil blive administreret, og med en række undtagelser specielt for de mindre avlere, er vi kommet passende ned på jorden – hvor jo også kartoflerne hører hjemme – og det har gjort, at vi, om end med en vis tøven, alligevel vil stemme ja til lovforslaget.

Grove (KF):

Jeg vil gerne pointere, at dette lovforslag egentlig fremkommer efter et ønske fra landbrugsorganisationerne, og vi har også i udvalget haft forskellige deputationer, der næsten alle uden undtagelse fremhævede, at de ønskede denne lovgivning gennemført så hurtigt som muligt. Den væsentligste årsag til, at man ønsker det, er jo simpelt hen, at man gerne vil have et fond oprettet med penge til at forbedre avlen. Det er efterhånden ved at blive moderne, at alle skal have en § 4-fond. I går havde gartnerne en diskussion om det, og der gælder næsten det samme for kartoffelavlernes, nemlig at de alle går ind for det. Jeg mener også, denne betænkning tager vidtgående hensyn til de mindre kartoffelavlere, og følger man de regulativer, som landbrugsministeren har lagt frem i udvalget, tror jeg også, kartoffelavlens vil få gode forhold i fremtiden; derfor kan vi støtte lovforslaget.

Jes Schmidt (CD):

Som allerede sagt ved første behandling er vi ikke særlig begejstrede for dette lovforslag. Vi synes, det på en vis måde er for lidt gennemtænkt, men på den anden side uhyre bureaukratisk.

Under udvalgsbehandlingen har vi imidlertid fået en hel del forbedringer, som har ført til, at min gruppe kan tilslutte sig lovforslaget. Det, som især gjorde indtryk på os under udvalgsbehandlingen, var Landbrugsrådets og husmandsforeningernes formænds underskrift på en meget stærk anbefaling af denne kartoffelov. Nu vil jeg ikke påstå, at de undertegnede herrer har skrevet under uden at læse, hvad de skrev under på, men man kan vist have en vis mistanke om, at de ikke har læst det, der står over deres navn, særlig grundigt. For den gruppe, jeg har den ære at repræsentere her, er det et princip, at vi vil fremme landbrugseksporten, som er den del af landets eksport, der giver mest valuta netto og mindst import. Vi vil tiltræde dette lovforslag i forventning om, at loven ikke forhindrer, at dette princip kan efterfølges, og at ministeren, hvis den afgift, som loven indeholder, fører til en sådan belastning af eksporten af kartofler og kartoffelprodukter, især de 50 mill. kr. stivelse, som sælges i udlandet, at avlerne ikke kan klare sig i konkurrencen med producenterne i andre EF-lande, ser nøje på denne lovgivning og eventuelt fremsætter et revisionsforslag.

Det samme gælder, hvad angår spisekartoflerne. Priserne for spisekartofler kan svinge med årstiden, men når vi kommer derhen, at denne afgiftsbelastning fører til – og jeg nævner det bare som et eksempel – at hollandske spisekartofler kan sælges her i Danmark på bekostning af danske spisekartofler på grund af denne afgift, så forventer vi, som vi har skrevet det i betænkningen, at ministeren ser på det, for det må jo også være i ministerens interesse at fremme dansk landbrugs eksport og produktion og ikke hindre dem gennem afgifter, som måske andre ikke har.

Med disse ord kan jeg altså erklære, at vi vil stemme for forslaget, som det nu foreligger, selv om de regulativudkast, man har fremlagt for landbrugsudvalget, er noget af det mest bureaukratiske, jeg har læst her i dette folketing. Når der står, at der skal anskaffes et sorteringsbord, står der Gud hjælpe mig også, at der om dette sorteringsbord skal være plads til folk, der kan sortere! Ja men holder man da os og kartoffelavlernes helt for analfabeter?

Westh (S):

Jeg havde egentlig ikke regnet med at skulle tage ordet i denne debat, men det, der kalder mig op, er hr. Jes Schmidts bemærkning om, at Landbrugsrådets organisationer og husmandsforeningerne ikke ved, hvad det er, de skriver under på. Når denne sag har fået en for nogle partier lidt mærkelig gang igennem tinget, skyldes det, at der er nogle partier herinde, der ikke mener, man kan regne med, at Landbrugsrådet ved, hvad det er, det skriver under på, når det henvender sig til folketinget. Jeg mener, at vi kan stole på, hvad organisationerne udtaler sig om, og at vi kan tage deres ord for pålydende.

Denne sag er blevet bragt frem i folketinget, efter at der har været et grundigt udvalgsarbejde: i en betænkning har landbrugsorganisationerne og forbrugerrådet anbefalet os at gennemføre lovgivningen. Det mener vi har været et stærkt og sagligt grundlag at gøre det på, og jeg synes egentlig ikke, det er rimeligt at diskutere på den måde, at man påstår, de mennesker, der skriver til folketinget, ikke ved, hvad det er, de skriver under på.

Ole Olsen (SF):

Det er hr. Ernst Schmidt fra fremskridtspartiet, der kaldte mig op her, jeg havde ellers regnet med at kunne holde min mund. Jeg

[Ole Olsen.]

synes, det var urimeligt, hvad der blev sagt. Der har bestemt ikke været tale om lovjaskeri i denne forbindelse. Der har været et usædvanlig grundigt udvalgsarbejde.

Jeg kritiserede selv lovforslaget ret kraftigt ved første behandling. Jeg syntes, det var meget bureaukratisk og kinesisk i sin opbygning, men der er sket det – og det er derfor, der ikke er stillet ændringsforslag – at ministeren ved sine løfter om, hvordan loven skal administreres, har taget brodden af den kritik, vi rejste. Vi må faktisk på grundlag af udvalgsarbejdet mene, at denne lov bliver administreret fornuftigt.

Den kritik, vi har rejst, er, så vidt jeg kan se, blevet imødekommet, i hvert tilfælde på alle væsentlige punkter, og det må være nok, for selve kvalitetsordningen tror jeg nok der har været stort flertal for i folkettinget. Kritikken har kun drejet sig om, at den måde, man ville lave det på, ikke lød så forfærdelig lovende.

Det er rettet; derfor er der ingen ændringsforslag, og derfor synes jeg, den kritik, der fremkom fra fremskridtspartiet og CD, var helt forfjet.

Arne Bjerregaard (KrF):

Kristeligt folkeparti har afgivet en mindretalsudtalelse i betænkningen, og den havde måske været anderledes, hvis forslaget var blevet behandlet anderledes. Torsdag aften i sidste uge fik vi et oplæg, som jeg tror de fleste partier vendte sig imod, og allerede fredag havde man skrevet en betænkning, som så helt anderledes ud end det oplæg, vi så torsdag aften. Da jeg ikke havde nogen mulighed for at være til stede om fredagen, måtte jeg allerede torsdag aften give mit betækningsbidrag, idet man sagde, der skulle skrives betænkning om fredagen. Jeg mener, det er ganske horrible arbejdsvilkår, i hvert fald for mindre partier, som skal være 117 steder på én gang, at der i løbet af nogle få timer skal laves en betænkning, som er helt anderledes end det oplæg, som var lavet i forvejen. Hvis jeg havde set betænkningen, som den nu foreligger, torsdag aften, havde mindretalsindstillingen måske været anderledes.

På den baggrund må jeg altså her meddele, at vi på nuværende tidspunkt må sige, at vi vil forbeholde os vores stilling med hensyn til stemmeafgivningen ved tredje behandling.

Hjørtlund Christensen (DR):

Dette lovforslag indeholder en mængde bemyndigelser til ministeren, og bemyndigelseslove er ikke retsforbundets livret. Det er en lovgivning, der tilsigter en tilpasning til EF-bureaukratiet, en lovgivning, der beskytter de store avlere på bekostning af de små avlere, og en lovgivning, der kræver store investeringer, således at det er kun store selskaber, der formår at blive sælgere af kartofler. Man fristes til at spørge, hvornår erhvervene skal have specielle love om persille og om asparges og gulerødder; eller hvad mener ministeren om en sød lille lov om karse, den kunne være så hyggelig? Jeg forstår ikke, at disse forbrugerråd og kommissioner, vi har så mange af, ikke protesterer mod dette lovforslag, for det har kun ét endemål, og det er højere priser. Retsforbundet kan som følge deraf ikke deltage i en sådan lovgivning.

Landbrugsministeren (Poul Dalsager):

Jeg kan over for hr. Karlskov Jensen bekræfte, at stalddørssalg af kartofler op til 100 tønder vil blive fritaget for afgiften, sådan som jeg også har afgivet løfte om under forhandlingerne med udvalget.

Jeg kan ligeledes over for hr. Karlskov Jensen bekræfte det, han spurgte om med hensyn til restitutioner for stivelse, for så vidt angår industrikartofler, nemlig at det, vi gennemfører her, ikke vil få nogen indflydelse på EFs stivelsesordning, altså heller ikke med hensyn til udbetaling af EF-restitutioner ved eksport af stivelse.

Hr. Ernst Schmidt kritiserede, at der ikke var stillet ændringsforslag trods mange negative udtalelser ved førstebehandlingen. Jeg kan sige også til flere andre, der har rejst kritik, at dette formentlig skyldes, at man under udvalgsbehandlingen har måttet gennemføre et arbejde for at få opklaret, hvad der egentlig var hensigten og meningen med denne lovgivning.

Hr. Ernst Schmidt sagde, at de små kartoffelavlere vil blive utilfredse. Det tror jeg ikke er rigtigt, for de fleste små kartoffelavlere vil overhovedet ikke mærke denne lovgivning. Hvis der er tale om så små kartoffelavlere, at de altså avler kartofler til stalddørssalg under de hundrede tønder, der har været talt om, vil de slet ikke mærke det, og de, der leverer til sorteringscentraler eller til andre storforhand-

[Landbrugsministeren.]

lere af kartofler, vil kun i meget behersket omfang kunne mærke det.

Derfor kan jeg heller ikke give hr. Jes Schmidt ret, når han siger, at lovforslaget er for lidt gennemtænkt, at det er uhyre bureaukratisk, uden at påvise, hvori det bureaukratiske består.

Hr. Ole Olsen sagde, lovforslaget var kinesisk. Nu ved jeg ikke, hvad kineserne har gjort hr. Ole Olsen, men det kan jeg heller ikke give ham ret i. Jeg tror ikke, det er rigtigt, når det siges – det var hr. Jes Schmidt, der sagde det – at danske kartoffelavlere ikke ville kunne klare sig over for konkurrenterne i andre lande på grund af denne afgiftsbelastning. Hr. Jes Schmidt skal være klar over, at spørgsmålet om sortering af kartofler efter kvalitet til forbrugerne ikke er noget, som er opfundet fra dansk side, men er noget, som eksisterer i en lang række andre lande, også en lang række andre EF-lande, som for længst har gennemført kvalitetsordninger for kartofler.

Jeg kan bekræfte over for hr. Jes Schmidt, at jeg selvfølgelig er parat til, ligesom han ønsker det, at fremme dansk landbrugs interesser og, i det omfang det er muligt, også at fremme eksporten. Men hr. Jes Schmidt skulle så ikke læse op af det regulativ, som ikke blev vedtaget, men af det reviderede regulativ, som blev forelagt i udvalget, og som ikke hr. Jes Schmidt, men fru Mimi Jakobsen deltog i behandlingen af på centrum-demokraternes vegne, som hun ikke havde nogen indvendinger mod, og som oven i købet i udvalget fik mange gode ord med på vejen. Hvis hr. Jes Schmidt havde haft lejlighed til at deltage i den sidste del af udvalgsarbejdet, er jeg sikker på, at også hans noget kritiske bemærkninger ville have haft en lidt anden karakter her ved denne anden behandling.

Må jeg så sige til hr. Hjortlund Christensen, der påstod, at denne lovgivning ville begunstige de store avlere på de smås bekostning, at der intet som helst bevis er fremført for, at hr. Hjortlund Christensen har ret i denne betragtning, og at intet bevis kan fremføres derfor. Det vil være sådan, at alle kartoffelavlere vil have gavn af denne lov, i kraft af at man nu får nogle penge til at lave forsøgsarbejde, kvalitetsarbejde, sådan at de kartofler, vi producerer her i landet, over en bred bank bliver af en bedre kvalitet end dem, vi hidtil har produceret.

Hr. Hjortlund Christensens mere spydige bemærkninger om karse o. lign. skal jeg skænke ham.

Formanden:

Det er stadig god tone ikke at referere direkte fra udvalget.

Karlskov Jensen (V):

Efter at jeg har fået klare og utvetydige svar på de to spørgsmål, jeg stillede til landbrugsministeren, vil jeg gerne frafalde det ønske, som er i betænkningen, om udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling af lovforslaget. Jeg kan samtidig sige, at efter at vi har fået bekræftet de forhold, jeg spurgte om, er det venstres hensigt at stemme for lovforslaget ved tredje behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Halvårlig regulering af dagpengenes højeste beløb, ændring af beskæftigelseskravet, ophævelse af aldersgrænsen i den frivillige sikring m. v.).

(Lovforslag nr. L 125. Fremsat 24/3 77. Første behandling 19/4 77. Betænkning 23/5 77).

Der var stillet 12 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.